

BIBLIOTECA PENTRU PACE

*Ivan PILCHIN,
redactor-șef*

Există, în istoria civilizației umane, asemenea etape și împrejurări când unele expresii, aparent metaforice, figurale capătă, brusc, un soi de concretețe în realitatea imediată. Se produce o conexiune a sensurilor poetice, abstracte, convenționale cu materialitatea, corporalitatea palpabilă și duritatea lucrurilor din jur. Iată, de exemplu, doar câteva dintre asemenea expresii: „rezistență prin cultură”, „forța cuvântului”, „corpul de literă”, „bătălia cărților”, „lupta de idei”. Sunt expresii care sună într-un anumit fel pe timp de pace și obțin o cu totul altă conotație pe timp de război.

La această concluzie am ajuns în primele zile după invazia militară a forțelor ruse în Ucraina, atunci când pe rețelele de socializare a apărut și a devenit virală o fotografie care, direct și, totodată, dramatic, a însumat starea și spiritul intelectualilor în fața agresivității și barbariei. Este o fotografie în care vedem fereastra din apartamentul unui cercetător din Kiev, o fereastră baricadată cu o mulțime de cărți pentru a preveni ca cioburile generate de suflul unei explozii să rănească pe cineva din casă. E un gest aproape disperat, forțat și, în același timp, curajos de a se izola, cel puțin, preventiv, de oroarea războiului. Biblioteca familiei, astfel, în cel mai concret mod, îl va salva pe acest om sau pe acea familie de haosul provocat de acțiunile militare, va deveni o formă de apărare și rezistență (inclusiv, prin cultură).

Biblioteca personală, dintr-un eventual „turn de fildeș” al vieții intelectuale, apolitice sau angajate politic, devine, în astfel de împrejurări, o adevărată fortăreață, o cetate de forță, o bibliotecă pentru Viață și pentru Pace. Cartea devine și ea o armă pașnică în numele păcii și al rezistenței.

Războiul din Ucraina a distrus zeci și sute de mii de familii, case, destine și vieți umane, vieți ale animalelor de companie. A distrus și zeci și sute de mii de biblioteci de familie, biblioteci

Sursa foto: (Twitter) katerina sergatskova; @KSergatskova

adunate, sunt sigur, cu anii, cu multă dedicație, pasiune și inteligență. Biblioteci personale care, de fapt, de cele mai multe ori, nu sunt altceva decât niște corpuri fine, o amprentă a intereselor, aspirațiilor sau idealurilor celor care le adună și prin care își trăiesc, poate, cele mai revelatoare clipe ale vieții.

Revelatorii, în acest context, devin și cuvintele marelui umanist european Erasmus din Rotterdam (1466-1536), care, în timpul (dar și în urma) numeroaselor sale călătorii, a ajuns să constate: „Acolo este patria mea, unde mi se află biblioteca”.

Empatia, ospitalitatea și disponibilitatea de a ajuta, demonstrată de către cetățenii Republicii Moldova, solidaritatea lor cu poporul ucrainean și cu refugiații ucraineni, amenințați de invazia militară rusă, a devenit cunoscută și apreciată în toată lumea. Și angajații Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, în acest an aniversar de 145 de ani de la fondarea instituției, s-au implicat în acțiuni de ajutorare a refugiaților ucraineni. Despre emoțiile și experiența lor de voluntariat, pe timpuri de criză umanitară, bibliotecarii povestesc în cadrul unei anchete din acest număr al revistei *BiblioPolis*. Cu siguranță, sunt mărturii și impresii care vor intra în istoria umană și profesională a bibliotecilor din țara noastră și din lumea întreagă. Căci pledoaria bibliotecarilor pentru carte și cultură, pe care o fac zilnic în cadrul activității lor profesionale, a găsit, în acest context și în cadrul acestei acțiuni de voluntariat, o continuare firească: o pledoarie pentru carte și umanism, prin Cultură – spre Pace.